

ธุรกิจท่องเที่ยวของ สปป.ลาว

นับตั้งแต่ สปป.ลาว เปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2532 ธุรกิจท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้แก่ สปป.ลาว เพิ่มขึ้นตามลำดับ จนสูงถึง 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2547 (เพิ่มขึ้นกว่า 12 เท่า จากปี 2537) แชนจ์หน้ามูลค่าส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญอันดับ 1 ของประเทศ ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงถึงเกือบ 9 แสนคน เทียบกับปี 2537 ที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 1.5 แสนคน ทั้งนี้ ประมาณร้อยละ 70 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมดเป็นนักท่องเที่ยวจากอาเซียน และราว 2 ใน 3 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมดให้ความสนใจการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมเป็นหลัก ปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของ สปป.ลาว ได้แก่ นครเวียงจันทน์ (เมืองหลวงปัจจุบัน) มรดกโลกเมืองหลวงพระบาง (เป็นเมืองหลวงเก่า) และทุ่งไหหิน ในแขวงเชียงขวาง

การขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวใน สปป.ลาว ส่งผลต่อเนื่องถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรม ที่มีทั้งสิ้นกว่า 132 แห่ง (ห้องพัก 4,293 ห้อง) เกสต์เฮาส์ และรีสอร์ท 755 แห่ง (ห้องพัก 7,996 ห้อง) ทำให้จำนวนห้องพักรวมในปี 2547 เพิ่มขึ้นจากปี 2537 ถึงกว่า 4 เท่า มีร้านอาหาร 598 แห่ง มีบริษัทนำเที่ยว 62 บริษัท มีท่าอากาศยานนานาชาติ 3 แห่ง

เพื่อให้การท่องเที่ยวของ สปป.ลาว ขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ 1 ล้านคน ในปี 2548 และ 1.5 ล้านคน ในปี 2553 การท่องเที่ยว สปป.ลาว (Lao National Tourism Administration : LNTA) ได้พยายามลดข้อจำกัดด้านการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้นโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนี้

- **การยกเลิกการตรวจลงตราวีซ่าคนเข้าเมืองให้กับนักท่องเที่ยวจากไทย กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ และเวียดนาม** พร้อมเตรียมขยายข้อตกลงของการยกเลิกการตรวจลงตราวีซ่าลักษณะเช่นเดียวกันนี้กับประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนทั้งหมดภายในปี 2548 เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว
- **การขยายเครือข่ายคมนาคมเพื่อเพิ่มความสะดวกในการเดินทาง** โดยเฉพาะการก่อสร้างถนนเชื่อมโยม แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ **การปรับปรุงเส้นทางหมายเลข 13** ซึ่งเป็นถนนสายหลักของ สปป.ลาว เชื่อมต่อแขวงต่าง ๆ ตั้งแต่เวียงจันทน์ในภาคกลาง ลงมาจนถึงสุดที่แขวงจำปาสักทางภาคใต้ **การปรับปรุงเส้นทางหมายเลข 9** เชื่อมต่อเมืองคันทะบุรี แขวงสะหวันนะเขต ทางทิศตะวันตกของ สปป.ลาว (อยู่ฝั่งตรงข้ามกับจังหวัดมุกดาหารของไทย) ไปยังเมืองต่าง ๆ ของ สปป.ลาว คือ เมืองเซโน เมืองพิน และเมืองเซโปน (ที่ตำบลบ้านแดนสะหวัน) ซึ่งติดกับจังหวัดกวังจิของเวียดนาม ทั้งนี้ การปรับปรุงถนนทั้ง 2 สายดังกล่าวแล้วเสร็จตั้งแต่ปี 2547 **การเร่งสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2** เชื่อมต่อแขวงสะหวันนะเขตของ สปป.ลาว กับชายแดนไทยที่ อ.เมือง จ.มุกดาหาร ปัจจุบันการก่อสร้างดำเนินไปแล้วประมาณร้อยละ 50 มีกำหนดแล้วเสร็จปลายปี 2549 ซึ่งคาดว่าจะทำให้มีรถยนต์ข้ามแดนระหว่างไทยกับ สปป.ลาว เพิ่มขึ้นจากเดิมวันละ 250 คันผ่านการขนส่งทางเรือ เป็น 697 คันต่อวันในระยะแรก **การขยายช่องการบิน**

ของสนามบินวัตไต เพื่อรองรับอุตสาหกรรมการบินที่คาดว่าจะทวีความสำคัญขึ้น และเป็นทางเลือกหนึ่งของการคมนาคมในอนาคตอันใกล้

- **การเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม (Ecotourism)** เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะภูมิประเทศของ สปป.ลาว ซึ่งธรรมชาติยังสมบูรณ์อยู่มาก แม้มีข้อจำกัดที่ไม่มีดินแดนติดทะเล และโรงแรมระดับสูงมีอยู่น้อย โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักท่องเที่ยวประเภทสะพายเป้ (Backpackers) ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พร้อมไปกับการดูแลสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ เพื่อให้รูปแบบการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว แตกต่างจากคู่แข่งเช่นไทย ที่เน้นการพักผ่อนเป็นสำคัญ
- **การฝึกอบรมบุคลากร**ด้านการท่องเที่ยว และภาคบริการ โดยเฉพาะการเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ
- **การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว สปป.ลาว** โดยเข้าร่วมงานท่องเที่ยวนานาชาติ ร่วมกับการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจท่องเที่ยวของ สปป.ลาว ยังต้องเผชิญกับอุปสรรคในหลาย ๆ ด้าน ที่รอการพัฒนาเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะจากประเทศนอกกลุ่มอาเซียน ทั้งนี้ ข้อจำกัดสำคัญในการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวของ สปป.ลาว คือ

- **ขาดความพร้อมของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง** อาทิ จำนวนห้องพักที่ยังมีน้อยกว่าปริมาณนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูท่องเที่ยวของประเทศ ความไม่พร้อมของบริการด้านการเงินในประเทศ อาทิ การใช้บัตรเครดิตได้เฉพาะในโรงแรมชั้นนำ และการไม่อนุญาตให้ใช้เงินดอลลาร์สหรัฐ และเงินบาท ในการทำธุรกรรมทางการเงินที่มีจำนวนสูง เป็นต้น
- **ข้อจำกัดด้านการคมนาคม** เนื่องจากการขนส่งมวลชน และถนนหลายสายกระจุกตัวอยู่ในเมืองใหญ่ ประกอบกับสภาพพื้นถนนขาดการดูแล ขณะที่ความปลอดภัยในการคมนาคมทางน้ำ โดยเฉพาะช่วงหน้าแล้ง และการคมนาคมทางอากาศยังต่ำกว่าระดับมาตรฐานของประเทศในอาเซียน
- **มาตรฐานความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ** เนื่องจากเกิดเหตุระเบิดในหลายเมืองสำคัญตลอดปี 2547 ขณะที่ระเบิดที่ถูกฝังไว้ตั้งแต่ช่วงสงครามเวียดนามยังไม่ได้เก็บกู้จำนวนมาก ทำให้นักท่องเที่ยวต้องเดินทางตามเส้นทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ อัตราการเกิดอุบัติเหตุทางท้องถนนใน สปป.ลาว ยังสูงที่สุดในกลุ่มอาเซียน
- **การรักษาพยาบาลของ สปป.ลาว ยังไม่ได้มาตรฐานสากล** ทำให้ผู้ป่วยต้องเดินทางเข้ามารักษาพยาบาลในประเทศไทย

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ
30 มีนาคม 2548